

Τόμος Δ – Κεφάλαιο 6

Γενικά για τον Προϋπολογισμό των δημοσίων φορέων

Ενότητα 1: Ορισμός και σημασία του προϋπολογισμού των δημοσίων φορέων

Ενότητα 2: Λειτουργίες του προϋπολογισμού των δημοσίων φορέων

Ενότητα 3: Κατηγορίες προϋπολογισμών των δημοσίων φορέων

Ενότητα 4: Η κατάταξη των εσόδων και εξόδων του προϋπολογισμού των δημοσίων φορέων

Ενότητα 5: Το ισοζύγιο του προϋπολογισμού των δημοσίων φορέων

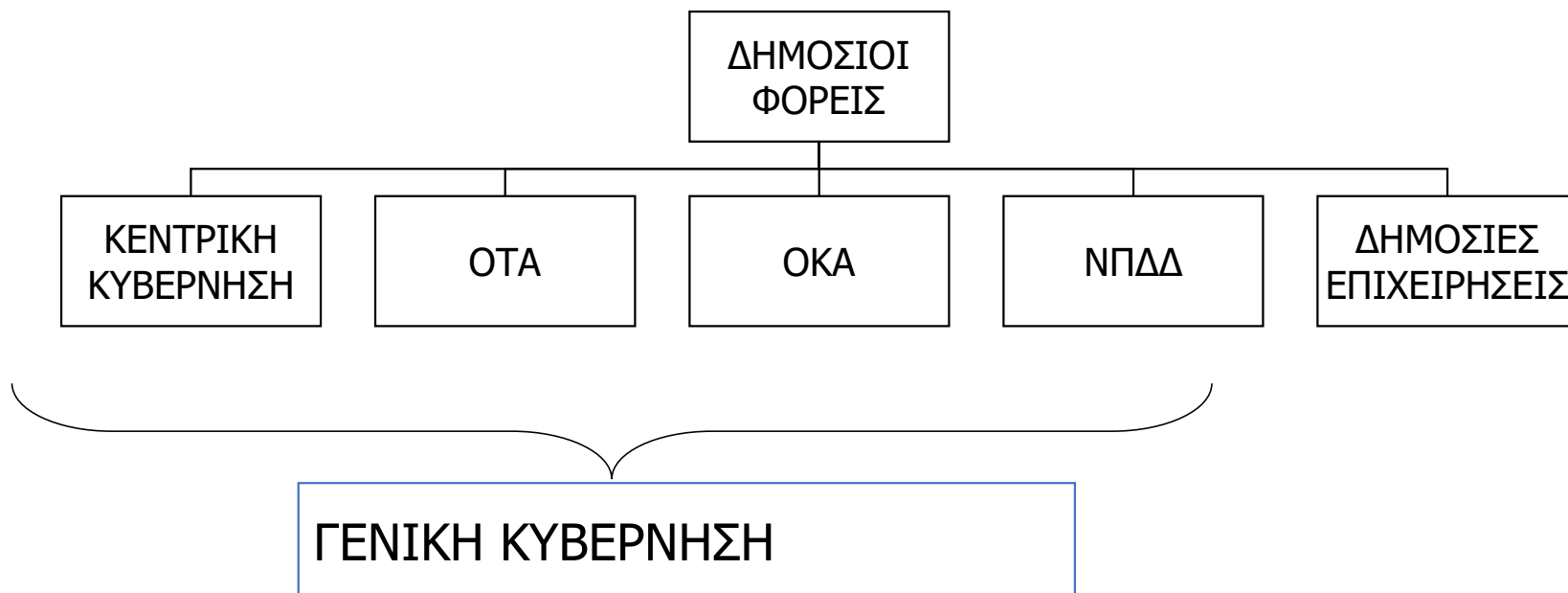
Ενότητα 6: Οι φάσεις του προϋπολογισμού των δημοσίων φορέων

Ενότητα 7: Οι βασικές αρχές που πρέπει να διέπουν τον προϋπολογισμό των δημοσίων φορέων

Κεφάλαιο 6 - Ενότητα 1

Ορισμός και σημασία του προϋπολογισμού των δημόσιων φορέων

Δημόσιος προϋπολογισμός: ένα σύνολο λογαριασμών, οι οποίοι περιέχουν τα ποσά των δαπανών και των εσόδων που αναμένεται να πραγματοποιήσει σε μία χρονική περίοδο στο μέλλον.

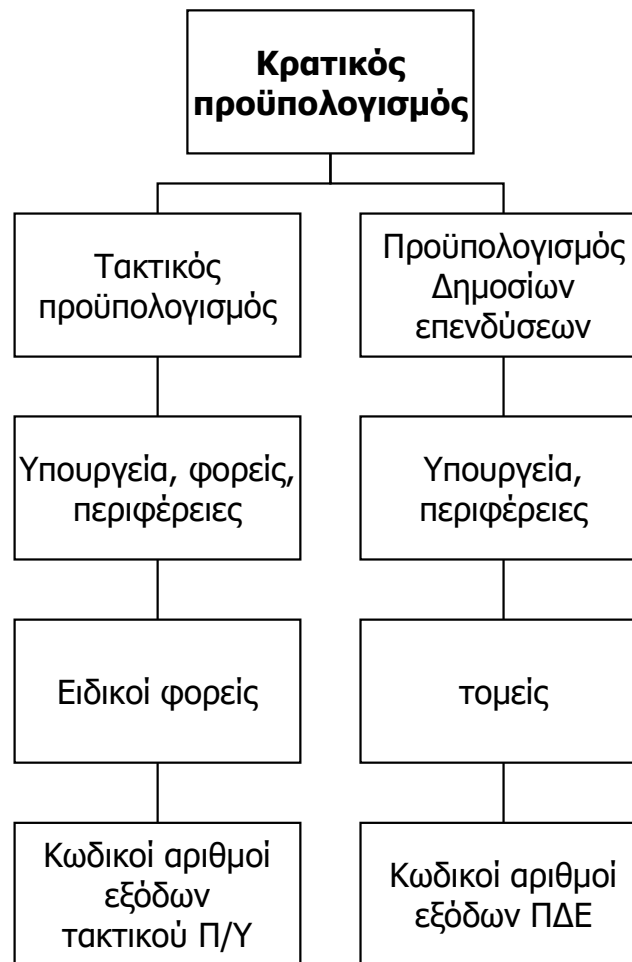
Κεφάλαιο 6 - Ενότητα 3

Κατηγορίες προϋπολογισμών των δημόσιων φορέων

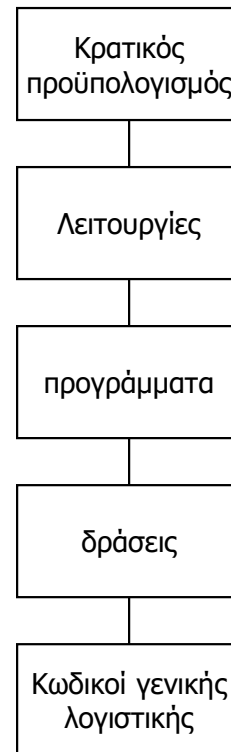
Κριτήρια διάκρισης	Κατηγορίες προϋπολογισμών
1. ανάλογα με το περιεχόμενο των κονδυλίων που περιλαμβάνουν	→ ακαθάριστοι – καθαροί
2. ανάλογα με τη χρονική περίοδο που καλύπτουν	→ ετήσιοι – πολυετείς
3. ανάλογα με τη βάση υπολογισμού των στοιχείων που περιλαμβάνουν	→ ταμειακοί – διοικητικοί
4. ανάλογα με τη μέθοδο πρόβλεψης των κονδυλίων	→ οριακής μεταβολής – μηδενικής βάσης
5. ανάλογα με τη φύση των κονδυλίων που περιλαμβάνουν	→ εκμετάλλευσης (ή τρέχοντες) – κεφαλαίου → τακτικοί – έκτακτοι → κύριοι – προσαρτημένοι
6. ανάλογα με τη μέθοδο κατάταξης των εσόδων + εξόδων	→ κλασσικοί - προγραμμάτων

Κεφάλαιο 6 - Ενότητα 4

Υφιστάμενο σύστημα κρατικού προϋπολογισμού

Κεφάλαιο 6 - Ενότητα 4
Προϋπολογισμός προγραμμάτων

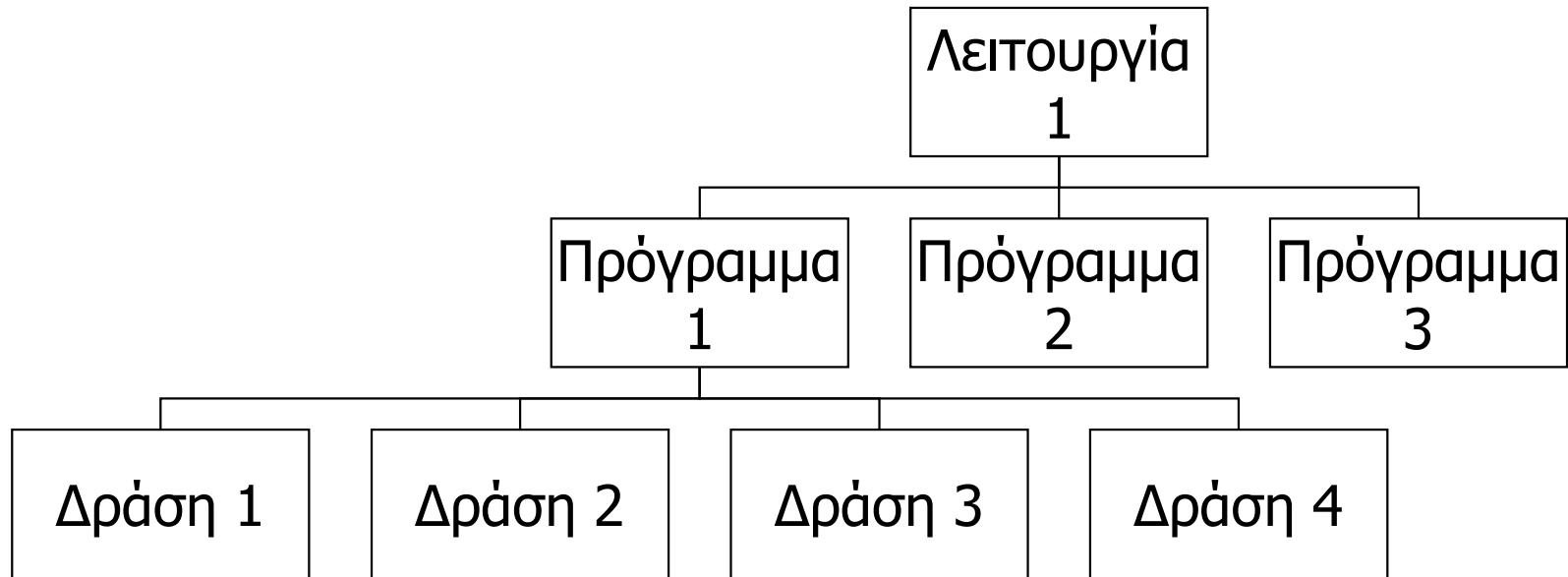

Κεφάλαιο 6 - Ενότητα 4

Χαρακτηριστικά του προϋπολογισμού προγραμμάτων

- Η κατηγοριοποίηση ενός προϋπολογισμού προγραμμάτων συνήθως περιλαμβάνει 3 ή 4 επίπεδα:
 - 1^ο: αποτυπώνονται οι βασικοί τομείς πολιτικής ενός κράτους (περιβάλλον, δικαιοσύνη κλπ), οι οποίοι συναντώνται και με τους όρους *αποστολές* ή *λειτουργίες*.
 - 2^ο–3^ο: καταγράφονται τα προγράμματα και υποπρογράμματα που εξυπηρετούν τον κάθε τομέα.
 - 4^ο: καταγράφονται οι δράσεις κάθε προγράμματος

Κεφάλαιο 6 - Ενότητα 4
Κατηγοριοποίηση
προϋπολογισμού προγραμμάτων

Κεφάλαιο 6 - Ενότητα 4

Χαρακτηριστικά του προϋπολογισμού προγραμμάτων

- Σε κάθε πρόγραμμα καταγράφονται όλοι οι πόροι (υλικοί και ανθρωπίνους) που διατίθενται για την επίτευξη των στόχων του
- Οι πόροι (εισροές) και τα αποτελέσματα (εκροές) κάθε δράσης σχετίζονται
- Σε όλα τα επίπεδα (λειτουργίες, προγράμματα, δράσεις) τίθενται γενικοί και ειδικοί στόχοι και μετρήσιμοι δείκτες –όπου είναι εφικτό- για την αξιολόγηση των αποτελεσμάτων
- Με τη μορφή προγραμμάτων μπορούν να αποτυπωθούν και οι δράσεις των άλλων φορέων (π.χ. ΟΤΑ, ΝΠ) που παράγουν δημόσια αγαθά και υπηρεσίες.

Κεφάλαιο 6 - Ενότητα 5

Το ισοζύγιο του προϋπολογισμού των δημόσιων φορέων

Ισοζύγιο προϋπολογισμού δημόσιου φορέα:

η σχέση που υπάρχει ανάμεσα στα έσοδα και τα έξοδα ενός δημόσιου φορέα.

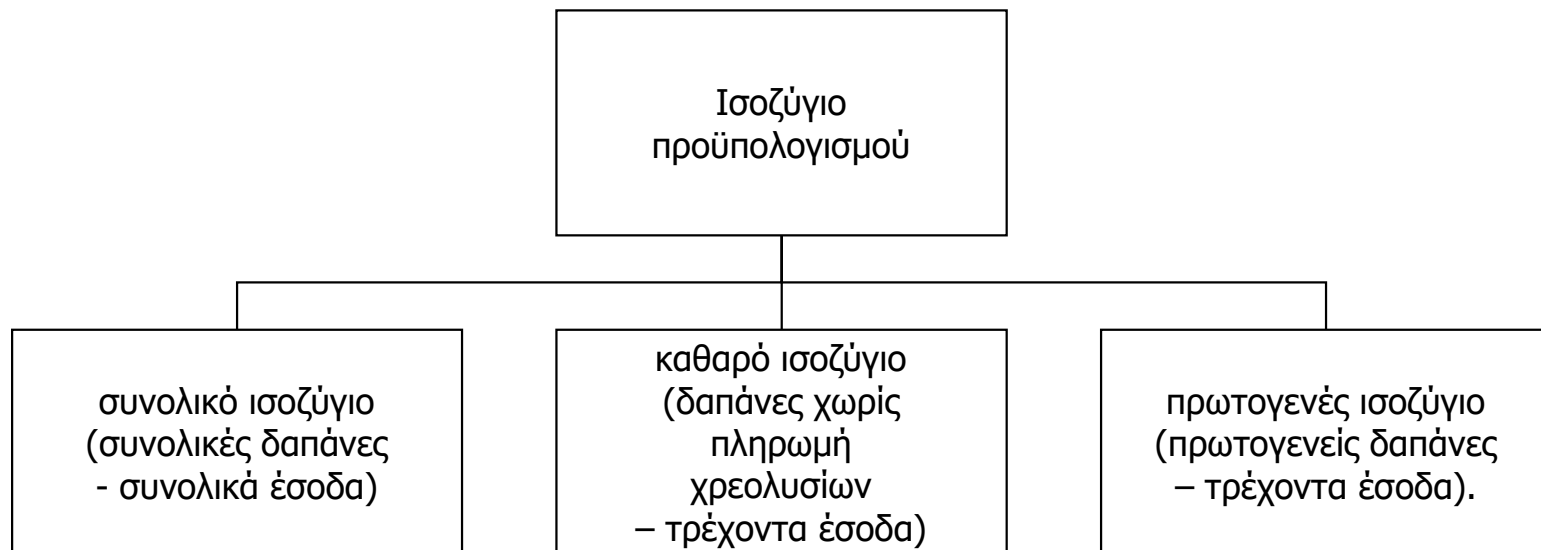
Ισοσκελισμένος προϋπολογισμός : αν έσοδα = έξοδα

Πλεονασματικός προϋπολογισμός : αν έσοδα > έξοδα

Ελλειμματικός προϋπολογισμός : αν έσοδα < έξοδα

Κεφάλαιο 6 - Ενότητα 5

Το ισοζύγιο του προϋπολογισμού των δημόσιων φορέων

Κεφάλαιο 6 - Ενότητα 5

Το ισοζύγιο του προϋπολογισμού των δημόσιων φορέων

συνολικό ισοζύγιο

τυπικά παρουσιάζεται πάντα ισοσκελισμένο

καθαρό ισοζύγιο

όταν είναι ελλειμματικό, αυξάνεται η συνολική ζήτηση και η οικονομική δραστηριότητα (επεκτατικός προϋπολογισμός)

όταν είναι πλεονασματικό, μειώνεται η συνολική ζήτηση και η οικονομική δραστηριότητα (περιοριστικός προϋπολογισμός)

πρωτογενές ισοζύγιο

όταν είναι ελλειμματικό, υπάρχει αρνητική αποταμίευση (αύξηση δημοσίου χρέους, μεταβίβαση βάρους κάλυψης καταναλωτικών δαπανών σε επόμενες γενιές)

όταν είναι πλεονασματικό, υπάρχει αποταμίευση (αύξηση επενδύσεων, οικονομικής ανάπτυξης, συγκράτησης/εξυπηρέτησης δημοσίου χρέους)

Κεφάλαιο 6 - Ενότητα 7

Οι βασικές αρχές που πρέπει να διέπουν τον προϋπολογισμό των δημόσιων φορέων

1. Η αρχή της δημοσιότητας → θα πρέπει να έχει ευρεία δημοσιότητα ώστε να υπάρχει ενημέρωση και να ασκείται κριτική στη δημοσιονομική πολιτική που ασκείται.
2. Η αρχή του ενιαυσίου (της ετήσιας βάσης) → αναφορά σε έτος → τίθεται χρονικός περιορισμός για μεγαλύτερη ακρίβεια (= 12 μήνες) → οικονομικό έτος, το οποίο δεν πρέπει απαραίτητα να συμπίπτει με το ημερολογιακό.
3. Η αρχή της ειλικρίνειας → λαμβάνονται υπόψη πραγματικά οικονομικά δεδομένα, γιατί μόνο έτσι θα ελαχιστοποιηθεί η απόκλιση μεταξύ πραγματοποιηθέντων + προϋπολογισθέντων.
4. Η αρχή της σαφήνειας → κατά τρόπο που να μην αμφισβητείται η προέλευση ή ο ειδικός σκοπός που προορίζονται, προκειμένου να αποφευχθεί η σύγχυση + να είναι δυνατή η άσκηση ελέγχου από τα εποπτικά όργανα + το κοινωνικό σύνολο. Έτσι, διαχωρίζονται ανάλογα με τη φύση τους σε κατηγορίες για να έχουν ομοιογένεια.
5. Η αρχή της ενότητας → επιβάλλεται η συγκέντρωση όλων των εσόδων + εξόδων του φορέα σε έναν ενιαίο προϋπολογισμό + όχι η διάσπασή τους σε επιμέρους προϋπολογισμούς ή λογαριασμούς, για να μπορεί να υπάρχει πλήρης + ενιαία εικόνα + να διευκολύνεται ο στόχος της διαφάνειας + ορθολογικότητας στην πραγματοποίηση δαπανών.
6. Η αρχή της πληρότητας (ή καθολικότητας) → πρέπει να περιλαμβάνει όλα τα έσοδα και έξοδα που μπορούσαν αντικειμενικά να προβλεφθούν κατά το χρόνο κατάρτισης.
7. Η αρχή της ειδικότητας → αναγραφή κατά κατηγορία εξειδίκευσης.
8. Η αρχή του μη ειδικού προορισμού των εσόδων → δεν πρέπει ορισμένα έσοδα να θεωρούνται εκ των προτέρων ότι είναι δεσμευμένα για κάλυψη συγκεκριμένων δαπανών.